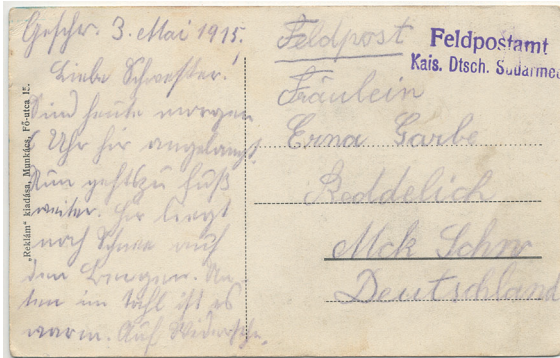

Obr. 3. Provizorní použití denního razítka II. AK polní poštou DSA z 23. 1. 1915 na pohlednici Mukačeva.

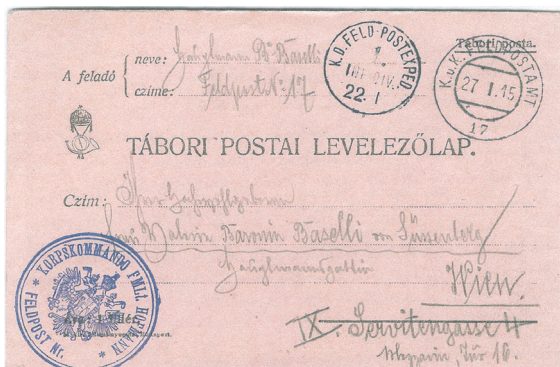
Obr. 4. Definitivní denní razítko polní pošty DSA použité 13. 5. 1915 na frankované pohlednici Podhoran u Mukačeva. Vzácné použití německé známky na území Podkarpatské Rusi.

Obr. 5. Pohlednice z 3. 5. 1915, na které je mimořádně namísto denního razítka otiskéno gumové řádkové razítko poštovního úřadu DSA.

Obr. 6. Pohlednice Mukačeva s denním razítkem polní pošty a útvarovým razítkem generálního velitelství AK Bothmer. Datováno odesílatelem Munkács 15. 3. 1915.

Obr. 7. Dopisnice polní pošty, odeslaná z velitelství AK Hofmann, s otisky rakouské polní pošty 17 (AK Hofmann) a německé polní pošty 1. ID. [11].

Obr. 8. Pohlednice, odeslaná z etapního velitelství DSA prostřednictvím stanice polní pošty 156. Datováno odesílatelem Huszt 16. 6. 1915.

Tabulka 1. Sestava Něm. jižní armády (Kaiserliche Deutsche Südmarmee, DSA) v 1. pol. 1915 (něm. součástí uvedeny tučně, rakousko-uherské obyc. písmem)

	podřízenost DSA (od / do)
AK Hoffmann (Korps Hoffmann)	1. 1915–
55. ID	1. 1915–
1. ID	1. 1915–2. 1915
4. ID	3. 1915
131. IBrig	1. 1915
12. LstTerBrig	3. 1915–
XXIV. záložní AK (Korps Gerok, XXIV. Reserve-Korps)	1. 1915–
48. RD	1. 1915–
19. ID	1. 1915–
12. LstTerBrig	1. 1915–3. 1915
Smišený AK (Gemischtes Korps), pak 2. bavorský záložní AS (Korps Bothmer, 2. Bay. Reserve-Korps)	2. 1915–3. 1915
1. ID	3. 1915–
3. GID	2. 1915–
38. HID	2. 1915–3. 1915
Skupina Szurmay (Gruppe Szurmay)	4. 1915–
7. ID	4. 1915–
40. HID	4. 1915–
Přímou podřízeny velení armády:	
3. GID	1. 1915–2. 1915
4. ID	2. 1915–3. 1915
5. KD	1. 1915–2. 1915
10. KD	1. 1915–2. 1915

Legenda k tabulce (zkratky jsou použity i v textu): AK – armádní sbor (Armee-Korps); GID – gardová pěší divize (Garde-Infanterie-Division); HID – honvédská pěší divize (Honvéd-Infanterie-Division); IBrig – pěší brigáda (Infanterie-Brigade); ID – pěší divize (Infanterie-Division); KD – jezdecká divize (Kavallerie-Division); LstTerBrig – zeměbranceká brigáda (Landsturm-Territorial-Brigade); RD – záložní divize (Reserve-Division)

Tabulka 2. Německé služebny polní pošty na území Podkarpatské Rusi

Název	Stanoviště	od / do	Typy razítek dle obr. 2
Feldpostamt DSA	Mukačevo	1.–6. 1915	1, 2
Feldpostamt 2. Bay. Res. Korps	Mukačevo	3. 1915	3
	Nižní Verecky	3.–5. 1915	
Feldpostamt XXIV. Res. Korps	Chust	1.–5. 1915	4
Feldpostexpedition 1. ID	Mukačevo	1.–4. 1915	5
Feldpostexpedition 3. GID	Mukačevo ?	1. 1915	5
	?	1.–3. 1915	
Feldpostexpedition 4. ID	Mukačevo ?	2.–3. 1915	6
Feldpostexpedition 5. KD	Mukačevo ?	1.–2. 1915	5
Feldpostexpedition 48. RD	?	1.–?. 1915	6
Feldpoststation 151	Berehovo	1.–6. 1915	7
Feldpoststation 153	Volovec	2.–5. 1915	7
Feldpoststation 156	Chust ?	5.–6. 1915	7
Feldpoststation 157	Mukačevo ?	6.–7. 1915	7

RNDr. Petr Gebauer